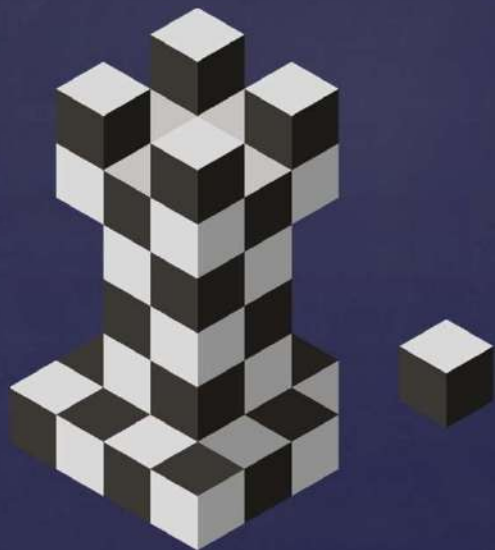

SEMINAR ZA UČITELJE ŠAHA

Centar izvrsnosti za šah,
Varaždin 12.10.2023.

Željko Matkun

- 16:45 - 17:30 Šahovski sat u školama - diploma za pješaka; Željko Matkun
- 17:30 - 17:45 pauza
- 17:45 - 18:30 Pregled šahovskih otvaranja; Ladislav Havaš
- 18:30 - 18:45 pauza
- 18:45 - 19:30 Što me motivira za šahovsku poduku; Miljenko Kelemen

Ciljevi seminara:

- motivirati
- opskrbiti
- udružiti
- plan za jednu šahovsku lekciju

Razvoja šah u smislu misaone sportske vještine koja svojim pozitivnim doprinosima služi kao dodatni alat u obrazovnom sustavu – za sve.

Od 1 do 5, gdje ste?

1= u životu sam jednom vidio šahovsku ploču

..

..

5= ja sam šahist

- od 199?** Sustav državnog ekipnog prvenstva osnovnih škola – Hrvatski školski sportski savez
- 2007.** proljetna škola šaha – Varaždinske županija i ŠD Varaždin
- od 2007.** Otvoreno kadetsko i juniorsko prvenstvo Vž. županije
- 2011.** deklaracija EU o uvođenju šaha u obrazovne sustave članica
- od 2015.** „PUŽ“ – Pojedinačno prvenstvo učenika škola Vž. županije
- od 2016.** projekt i dokument Strategija uvođenja šaha u osnovne škole Varaždinske županije
- od 2018.** „VELIKI PUŽ“ - Pojedinačno prvenstvo učenika srednjih škola Vž. županije
- od 2019.** Centar izvrsnosti – program za šah
- od 2021.** Srednje škole ulaze u sustav državnog natjecanja Hrvatskog školskog sportskog saveza

CILJANO PODRUČJE: BAZA ŠAHOVSKE PIRAMIDE

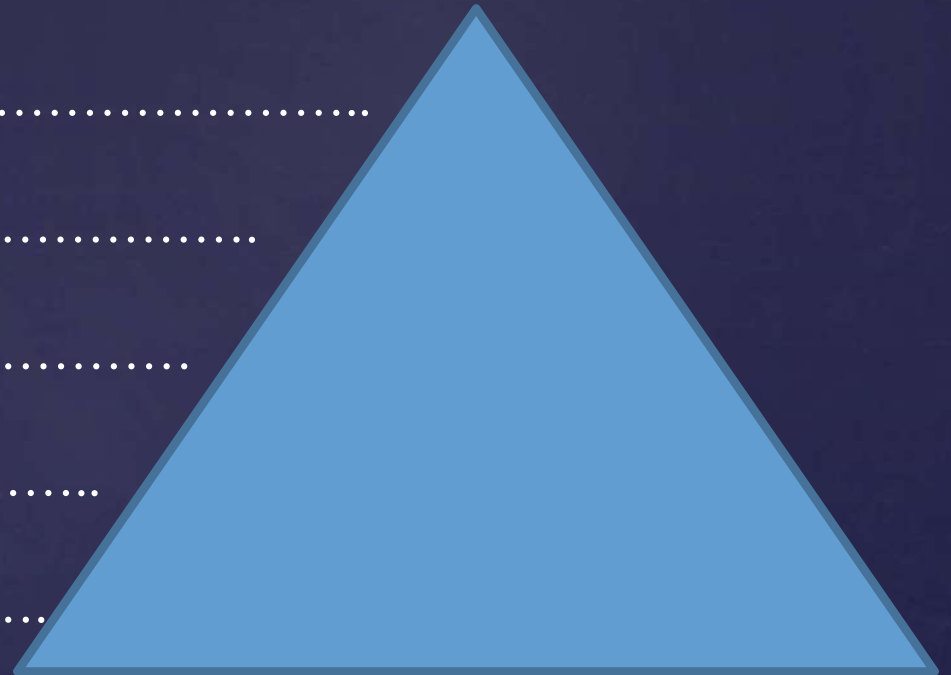
igrači sa kategorijom

klupski šah.....

Centar izvrsnosti.....

natjecanja (PUŽ).....

Školske šahovske grupe.....

REZULTATI RADIONICE

IZAZOVI

- HETEROGENE GRUPE
- KONCENTRACIJA
- TERMIN (PRIJEVOZ)
- VRIJEME TRAJANJA
- ODAZIV
- VELIČINA GRUPE
- OPREMA
- MOTIVIRANOST
- PRAKSI RADA I GRAĐIVA

www.snh-mladost.hr

KLJUČNI FAKTORI

- POTPORA (RODITELJI, KLUB)

→ - i USREDOTOČENOST

- KONTINUITET

- DOSTUPNOST TRENERA
(UZOR)

- TURNIRI

- DUGOROČNI CILJ

→ ALATI

Zašto šah?

- ima za ponuditi puno više od igre!
 - socijalan (nema barijera; dob, hendikep,..)
 - intelektualan – kritičko razmišljanje – viši red razmišljanja – minimizira i kodira znanstvenu metodu – Bloomova taksonomija
 - gradi samopouzdanje – otvara svima vrata razmišljanju
 - poboljšava koncentraciju
 - razvija logiku
 - zahtijeva disciplinu
 - lako se uči
 - jeftin
 - zabavan (i djevojčicama!)
 - 'gameification' – sport koji ulazi u učionicu: Učitelji su zainteresirani za PROCES IZNALAŽENJA RJEŠENJA!
- ⇒ PRIPREMA ZA IZAZOVE BUDUĆNOSTI: UMJESTO ZNANJA DAJE VJEŠTINE!
- ⇒ U Indiji (Rajasthan) je projekt Šah u škole istoga dana pokrenut u 50.000 škola. Zašto?! Neki sustavi prepoznaju vrijednost šaha.

Nivoi šahovske grupe

- samo termin i oprema (ključar)
- nadziranje i savjeti
- minigames
- organizacija turnira unutar grupe
- zadaci
- kratke lekcije
- analiza partija

Ciljevi šahovske učionice

- 'soba koncentracije'
- savladavanje šahovskog gradiva
- igra, natjecanje
- poticati samostalno učenje
- motivirati svakoga (poticati gubitnike)
- pružiti svakome primjereni izazov
- pružati raznovrstan sadržaj
- minimalna uporaba tehnologije

Ciljevi šahovske učionice

PRAVILA PONAŠANJA:

- tišina za vrijeme igre,
- učitelj daje znak za početak igre
- rukovanje
- pravilo takac-makac
- potez je završen kada se ispusti figura
- pospremanje figura

Što? (do, re, mi,...)

ŠAHOVSKO GRADIVO (alati)

- prepoznavanje uzoraka
(motivi) – što vidiš? – uzorke koje poznaješ
- taktika i strategija
- tri faze igre: otvaranje,
središnjica i konačnica
- potezi kandidati
- ocjena pozicije

Lekcije, zadaci, igra, natjecanje!

Kako učiti?

- individualno (rješavanje zadataka, analiza)
- grupno (turniri, grupni rad i bodovanje)
- lekcije maksimalno 15 minuta (broj godina \times 2 = minuta koncentracije) -do zone naprezanja
- organizacija učionice (započeti i završiti sa tišinom..)
- komunikacija (bolje je imati jedan zadatak sa pet rješenja, nego imati pet zadataka sa po jednim rješenjem!)
- igra protiv protivnika:
1 slabiji, 2 podjednaka, 1 jači

Osnovne analize pozicije

- položaj kraljeva
- nebranjene figure
- otvorene linije, redovi i dijagonale
- potezi kandidati
 - svaki šah,
 - svako uzimanje
 - svaka prijetnja
 - svaki koristan potez
- razvijenost figura,
- tko je bolji materijalno, a tko pozicijski
- plan

Propitivanje

- OTVORENA PITANJA
 - zašto si ovo igrao/la?
 - koji ti je plan?
- STRUKTURIRANA PITANJA
 - reci mi tri dobre strane tvoje pozicije?
 - koja bi tri poteza igrao/la u nizu?
- SPECIFIČNA PITANJA
 - koja ti je najslabija figura?
 - gdje je slabo polje?

TURNIRI u učionici

- kružni (bergerove tablice), svatko sa svakim
- kup, na ispadanje
- meč – izazov: rang lista
- Švicarski (međusobno igraju igrači sa jednakim brojem bodova)

Bodovanje za početnika:

- poraz = 1 bod
- remi = 2 boda
- pobjeda = 3 boda

ALATI

- zadaci - Chess tutor (sa CDa), pdf link na Internetu
- link portal 'Šah uz školu' (sahklube4@gmail.com)
- knjige
 - „Šah i kako ga lako naučiti igrati“
 - „Šah - igra mudrosti“
 - "Chess strategy for kids,,
- Set up position - xlsx dokument (sa omogućenim makronaredbama)
- Lichess - besplatni internetski šahovski portal
- Bergerove tablice xls

ZAKLJUČAK

Ovisno o strukturi članova šahovske grupe i osobnim mogućnostima kombinirati lekcije, zadatke, grupna natjecanja i upućivati učenike na natjecanja (PUŽ).

Stvarati dobro okruženje za šahovsku grupu (škola, roditelji)!

Šahu je mjesto u školi i potrebno je eksplicitno založiti se za šah jer direktno daje šansu za usvajanje traženih kvaliteta u obrazovanju.

Šah u školske grupe ide kroz učitelje koji preuzimaju inicijativu.

MINIGAMES

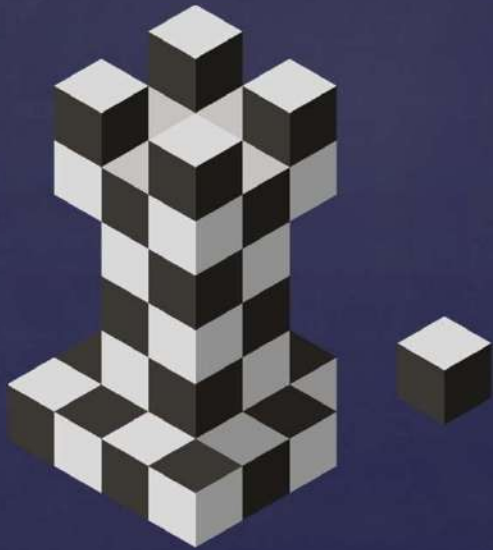
- pješaci, "Pawns game" ili "Cross the board,,
- prema početnoj poziciji, "Homecoming Chess,,
- Disco duel
- Progresivni šah
- Zastor
- Lov na lisicu "Fox and hounds,,

MATERIJALI SA SEMINARA
DOSTUPNI SU
NA INTERNET STRANICI:

<https://sah-mladost.hr/su22novo/>

SEMINAR ZA UČITELJE ŠAHA

HVALA NA PAŽNJI!